

MIERCURI.

ANULU VII.

VOIESCE
SI VEI PUTÈ.

BOMANU

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE SE

VORU ARDE.)

Diretorul diariului; C. A. Rosetti — Gerantă responsabilă: M. Caludescu.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratorul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

Abundența materialelor ne obligă a lăsa pe măne foia.

Procesul diariului Nichipercea s'a amânat de către ionor. Curte Criminoale pentru 28 Maiu.

Vineri la 17 Maiu, se va infacișa procesul intentat Românilui pentru No. de la 10, 13 și 15-16 Aprilie.

Domnule Redactoriu.

Conform votului onorabilei Adunări Legislative a țerei am mersu la d. Perceptor al colori Roșie și am număratu contribuționea personale pe lunile Ianuarie și Februarie, iar pentru luna Martie nu am plătitu mereu șindu ca ilegală împlinirea banilor pe acea lună. D. Perceptoru binsă mi-am trimis avvertimentu.

Acesta me grăbescu a v'o comunica pentru cunoștința publică.

N. Poenaru.

Dominul doctoriu în Medicină la tropolo s'a conformat votului Adunării și refusatu plata ilegalilor imposite de guvernul respinsu de Adunare.

Astă-dî 12 Maiu 1863 la ora de ce și 20 minute a dimineței a venit d. Petre Mavrodinu preceptorul contribuționilor din culorea galbenă, însocit de d. Ioniță Dianovețianu, împlinitoru, martori dd. Done Hristescu și Ghiță Sterie, ca conformu legii de urmări se puna în lucrare aliniatul al II-lea din Partea a II-a.

Prin astă-dî 12 Maiu 1863 la ora de ce și 20 minute a dimineței a venit d. Petre Mavrodinu preceptorul contribuționilor din culorea galbenă, însocit de d. Ioniță Dianovețianu, împlinitoru, martori dd. Done Hristescu și Ghiță Sterie, ca conformu legii de urmări se puna în lucrare aliniatul al II-lea din Partea a II-a.

Acesta este situaționea în care s'a pusu guvernul prusianu, și în care persiste. Acesta a fost și situaționea ce și-a făcutu guvernul lui Ludovicu Filipu, cu ministeriul de la 29 Octobre, și la 24 Februarie revoluționea a lovitură pe regele ce acoperise cu persoana sa responsabilitatea ministeriale, și l'a transis u lovitura de Statu. Una din aceste din aceste soluționi trebuie se viuă, căci aceasta este dilema inevitabile în care se pune fatalicesc unu guvernul care violență tot legile constituționale ale țerei sele, precum face guvernul actualu alu Prusiei.

In acăstă posibilitate, dacă guvernul nu va cede, nu se va retrage înaintea reprobării generale a națiunii, nu este posibile de cătu său revoluționea, singura sanctiune eficace ce respondu responsabilității regale, său u lovitura de Statu. Una din aceste din aceste soluționi trebuie se viuă, căci aceasta este dilema inevitabile în care se pune fatalicesc unu guvernul care violență tot legile constituționale ale țerei sele, precum face guvernul actualu alu Prusiei.

Prin astă-dî 12 Maiu 1863 la ora de ce și 20 minute a dimineței a venit d. Petre Mavrodinu preceptorul contribuționilor din culorea galbenă, însocit de d. Ioniță Dianovețianu, împlinitoru, martori dd. Done Hristescu și Ghiță Sterie, ca conformu legii de urmări se puna în lucrare aliniatul al II-lea din Partea a II-a.

Acesta este situaționea în care s'a pusu guvernul prusianu, și în care persiste. Acesta a fost și situaționea ce și-a făcutu guvernul lui Ludovicu Filipu, cu ministeriul de la 29 Octobre, și la 24 Februarie revoluționea a lovitură pe regele ce acoperise cu persoana sa responsabilitatea ministeriale, și l'a transis u lovitura de Statu. Una din aceste din aceste soluționi trebuie se viuă, căci aceasta este dilema inevitabile în care se pune fatalicesc unu guvernul care violență tot legile constituționale ale țerei sele, precum face guvernul actualu alu Prusiei.

Se asicură că și guvernul olan-

dese ar fi adresat la Petersburgu uă notă în favoreea Poloniei.

Astă-dî 12 Maiu 1863 la ora de ce și 20 minute a dimineței a venit d. Petre Mavrodinu preceptorul contribuționilor din culorea galbenă, însocit de d. Ioniță Dianovețianu, împlinitoru, martori dd. Done Hristescu și Ghiță Sterie, ca conformu legii de urmări se puna în lucrare aliniatul al II-lea din Partea a II-a.

Acesta este situaționea în care s'a pusu guvernul prusianu, și în care persiste. Acesta a fost și situaționea ce și-a făcutu guvernul lui Ludovicu Filipu, cu ministeriul de la 29 Octobre, și la 24 Februarie revoluționea a lovitură pe regele ce acoperise cu persoana sa responsabilitatea ministeriale, și l'a transis u lovitura de Statu. Una din aceste din aceste soluționi trebuie se viuă, căci aceasta este dilema inevitabile în care se pune fatalicesc unu guvernul care violență tot legile constituționale ale țerei sele, precum face guvernul actualu alu Prusiei.

Se asicură că și guvernul olan-

dese ar fi adresat la Petersburgu uă notă în favoreea Poloniei.

Astă-dî 12 Maiu 1863 la ora de ce și 20 minute a dimineței a venit d. Petre Mavrodinu preceptorul contribuționilor din culorea galbenă, însocit de d. Ioniță Dianovețianu, împlinitoru, martori dd. Done Hristescu și Ghiță Sterie, ca conformu legii de urmări se puna în lucrare aliniatul al II-lea din Partea a II-a.

Acesta este situaționea în care s'a pusu guvernul prusianu, și în care persiste. Acesta a fost și situaționea ce și-a făcutu guvernul lui Ludovicu Filipu, cu ministeriul de la 29 Octobre, și la 24 Februarie revoluționea a lovitură pe regele ce acoperise cu persoana sa responsabilitatea ministeriale, și l'a transis u lovitura de Statu. Una din aceste din aceste soluționi trebuie se viuă, căci aceasta este dilema inevitabile în care se pune fatalicesc unu guvernul care violență tot legile constituționale ale țerei sele, precum face guvernul actualu alu Prusiei.

Se asicură că și guvernul olan-

dese ar fi adresat la Petersburgu uă notă în favoreea Poloniei.

Astă-dî 12 Maiu 1863 la ora de ce și 20 minute a dimineței a venit d. Petre Mavrodinu preceptorul contribuționilor din culorea galbenă, însocit de d. Ioniță Dianovețianu, împlinitoru, martori dd. Done Hristescu și Ghiță Sterie, ca conformu legii de urmări se puna în lucrare aliniatul al II-lea din Partea a II-a.

Acesta este situaționea în care s'a pusu guvernul prusianu, și în care persiste. Acesta a fost și situaționea ce și-a făcutu guvernul lui Ludovicu Filipu, cu ministeriul de la 29 Octobre, și la 24 Februarie revoluționea a lovitură pe regele ce acoperise cu persoana sa responsabilitatea ministeriale, și l'a transis u lovitura de Statu. Una din aceste din aceste soluționi trebuie se viuă, căci aceasta este dilema inevitabile în care se pune fatalicesc unu guvernul care violență tot legile constituționale ale țerei sele, precum face guvernul actualu alu Prusiei.

Se asicură că și guvernul olan-

dese ar fi adresat la Petersburgu uă notă în favoreea Poloniei.

Astă-dî 12 Maiu 1863 la ora de ce și 20 minute a dimineței a venit d. Petre Mavrodinu preceptorul contribuționilor din culorea galbenă, însocit de d. Ioniță Dianovețianu, împlinitoru, martori dd. Done Hristescu și Ghiță Sterie, ca conformu legii de urmări se puna în lucrare aliniatul al II-lea din Partea a II-a.

Acesta este situaționea în care s'a pusu guvernul prusianu, și în care persiste. Acesta a fost și situaționea ce și-a făcutu guvernul lui Ludovicu Filipu, cu ministeriul de la 29 Octobre, și la 24 Februarie revoluționea a lovitură pe regele ce acoperise cu persoana sa responsabilitatea ministeriale, și l'a transis u lovitura de Statu. Una din aceste din aceste soluționi trebuie se viuă, căci aceasta este dilema inevitabile în care se pune fatalicesc unu guvernul care violență tot legile constituționale ale țerei sele, precum face guvernul actualu alu Prusiei.

15 MAIU 1863.

ANULU VII.

LUMINÉZĂ-TE
SI VEI FI,

Abonarea pentru district de

Sese lune 76

Trei luni 38

Locuințele incep la 1 și 16 ale fiecărui luna.

Ele se facă în districte la corespondență

privat și prin poste.

La Paris la d. Hellegrain, rue de l'ancien

comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcțiile postale și la agen-

țele de abonare, pe trimestru 10 florini argint

valută austriacă.

Le Paris la d. Hellegrain, rue de l'ancien

comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

Prin nouă explicație a articolului

60 alu constituțional, prin intrerup-

erea relațiilor personale cu că-

miera, ministri s'au sustrasu înzil cea

dupe urmă putință a unei înțelegeri.

Au zădărnicit scopul dupe urmă alu

sesiunii.

Prinătate s. c. l.

V. Camera deputaților se apropiă

de trou într'un moment, în care,

precum și speră, sortit decisivu nu s'au

aruncat înca. Împingesce încă uă dată

datoria conștiinței sale, declarindu na-

ținta Maiestății văstre cu profund respect:

— Camera deputaților nu mai

are nici unu mijloc de înțelgere cu

acestă ministeriu, refusă cooperarea

actualei politice a guvernului. În intru

si'n afară, în formă si'n fondu există in-

tre consiliari coronei și jefă unu ABISU,

care, dupe intima și statornică nostră

cuvintare, se pote complini dumai

printru schimbare a personalor și

mai mu tu înca PRINTR'U SCHIMBARE A

SISTEMELUI.

VI. Maiestate regesc! Tera cera

mai năntă de tot respectu dreptulu seu

constituțional. Fie, ca rugăciună respectuoasă a deputaților se fie ascuțită de

Maiestatea Văstră. Fie, ca Maiestățea văstră se caue și se găsească

precumă a fostu în dilegu globo alu

trecutului nostru, străucirea lambe

regale, puterea și sicuranta guvernu

lui în reciprocă legătură a increderei

și a credinței la principie și poporū

Nu mai în această unire suntem lari. Atunci, — daru numai atunci, — potem accepta cu fruntea senină și cu anima

măngăială ori ce atacu, vie elu de

ori unde.

Cu celu mai profund respectu etc.

Camera Deputaților.

Leopole, 19 Maiu. Gazeta Nar-

owa anunță că insurecționea a is-

bucuită și n Rusia mică dincolo de

Dniepru și că acolo nu s'au mai nici

de cumu trupe rusești. S'au formatu

mai multe corpori de insurgenți și au

cerut de la insurecționea polonă se

le trămiță oficeri. Disa făa anunță

de la Sokol: Insurgintii de la Dolho-

byszow în Volhynia au intrat în in-

tralul țerel și, după plecarea loru

Rusii s'au ocupat Dolhobyszow. Insur-

gintii au proclamat libertatea țeranilor

și cedere de proprietate teritoriale.

Totu "Gazeta Narodowa" pu-

blică numele comandanților insurec-

ționei în Volhynia, cari sunt: Duniu,

Krajeuksi, Lozinski și Wisniowski.

— Leopole, 20 Maiu. Nuvole so-

pite astă-dî spună că districele ru-

sene învecinate cu Podolia și Volhy-

nia au ramas pînă acum liniștite.

— Leopole, 20 Maiu, năptea. Nu-

vele particularie de la Brody vorbescu

despre uă luptă care a fostu la 17

Maiu, între Berdyezew și Machnowka,

și care s'au terminat în favoreea po-

lonesilor. Wiesniewski s'a retrasu

— Petersburg 21 Maiu. *Diariul „Nordpost“* de astăzi anunță: În guberniile occidentale s'organisă bande de țărani spre pasă și apărarea persoanelor și a mișcărilor de comunicație. Ele se compună în să care localitate de la 60 pînă la 100 de oameni, și alegă însă comandanții lor și sunt supuși comandanților militari și poliției provinciale.

— Frankfurt, 20 Maiu. *Diariul „Europe“* anunță din sorginte oficiale: guvernul rusesc a dobîndită convicțiunea că insurecțiunea se va strămuta în provinciile vechi Poloniei. Dacă a decis, organizarea unei miliție de țără în provinciile occidentale spre a ține supt pasă nobilimea și a mărinde ordinea. *Diariul „Europe“* numește acăstă mesură uă Jaquerie ale cărui urmări teribili nu se potă așe calcula.

— London, 20 Maiu. În ședința de eri a camerei comunilor a reumat domnul Hennessy atențunea cămerii pentru conduita Prusiei în contra Poloniei. Dice că Prussia nu numai a închiiată convențiune cu Rusia, ci o și mărtine c'uă estremă se veritate. Dete citire unei epistole a unui oficiar polonez, sare spune că trupele rusesci gonite din cîmpul bătăliei găsesc din partea autorităților prusiane aperare, protecție și totu felul de ajutorie atâtă în provisiuni alimentare, cătă și 'n munițiuni de resbelu și se rescortă inapoi cu armele lor. Domnul Hennessy întrăbă, dacă acăsta nu este uă căcare a dreptul gîntilor? Continuându, dice că totă fruntaria prusiană este ocupată militaresc și cîtesc uă altă epistolă a unui oficiar prusian, comandate de fruntaria adresată unui generarui rus, prin care care ca generarui rus sei comunică în timp priinciosu ori ce spedițiune rusescă aproape de fruntaria, ca elu din partea lui se pote da ordinile nesesarie. Domnul Hennessy întrăbă eră, dacă și acăsta nu este uă călcare a dreptului gîntilor, și daca Englîteră a făcut remonstrări în contra unei asemene conduite? — Lordul Palmerston dice că unu neutrale trebue se poprăce pe beligeranți d'a întrubința teritoriul seu pentru scopu d'a sevîrși unu atacu avantagios; Prusia a călcată in anul 1832 acăstă datoră a neutralității, permitind trupelor Rusiei a trece teritoriul seu, spre ataca pe polonesi în spate. Astă dată Prusia n'a călcată dreptul neutralitoru priimindu pe teritoriul seu pe ruș și înapoiându aceloră ce se intorceau armate lor. Dacă le au procurat munițiuni de resbelu, n'a călcată ancă dreptul de neutralitate, căci in resbelul Crimeei s'a adoptat doctrina că neutralitate potă procura beligeranților provisiori de resbelu; asemenea nu este uă călcare a dreptului neutralitoru armarea proprietorū sale fruntarie, cari pote avă de scopu propria sa sicuranță. Domnul Fitzgerald oservă, că procurarea de munițiuni de resbelu este tolerată pentru supușii statelor neutrali, daru nu și insușii statelor neutrali. Domnul Palmerston recunoște temelul acestei observații, și domnul Hennessy repetă positiv, că autoritățile prusiane au procurat rușilor munițiuni de resbelu. — La uă observație a domnului Griffith, lordul Palmerston respunde că, prin desarmare, unu neutrale nu împlinesc atâtă uă obligație către părțile beligeranți, cătă uă datoră pentru sicuranță supușilor sei. Cu acăstă se termină convențiunea.

— Citim în gazeta Germaniei Nordului: Pote, că responsul regelui la adresa deputaților, va recomanda Camerei cu seriositate a relua lucrările sale, daru a da mai inteu guvernului refuzată deslușire asupra declarațiunii cerute, fiind că acăstă cestiu ne nu s'atinge numai de situația unei

momentului, nici esclusiv de actualele purtători alu coronei, ci și de viitoru, de mostenitorul acestei corone, de succesorul tronului. — *Gazeta Crucii* dice: Amă aretată mai naște că cu adresa trebuie se viă pe planul d'anteiu cestiu ne închideri se siunii. Avindu insă în vedere desvoltarea ce a luat d'atunci lucrurile, nu scimă dacă guvernul n'ar face bine d'a mai lăsa se se prelungescă situația actuală pentr'unu scurtu timp, spre a se lumina tera.

— Berlin, 20 Maiu, săra. Anunțătorul Statului de astăzi dice: Regale a suferită a lătă-eri și eri mai multe atacuri spasmotice de dureri de rău. Noptea trecută a fostu bună și adă dimineață Maiestatea sa s'a simțit slabă daru in genere bine. Eri și astăzi Maiestatea sa n'a datu audiințe. — La secțiunea budgetară s'a infișată eri și astăzi reprezentanții militari ai ministerului de resbelu. Suprinderea a fostu mare. Nu se scie nimicu despre ce se va întimpla măine. Camera senioriale a decis în unanimitate voturilor, afară de unul (Baumstark), după propunerea secțiunii, uă adresa de multămire atingătoriă de politica guvernului in cestiu ne polonă. Domnii de Bismarck și de Roon, s'aflătă faciă, daru uă tăcută. Desbaterea a fostu plină de invective in contra Camerei deputaților. Nu se scie căndu se va ține ședință viitoră.

— Berlin, 21 Maiu. In dată după deschiderea ședinței de astăzi a Camerei deputaților, a intrat domnul Bismarck. Președintele anunță că Ministerul va comunica Camerei unu mesajiu regesc. Mesagiul dice: Prin pretențiu ne la puterea disciplinară in contra ministrilor, și prin impunerea tacerii, s'a yetemală drepturile constitutioale ale ministerului. Prin două scrisori Ministerului a datu ocazie Camerei a reduce cestiu ne la iusmetatea unu casu isolat. Camera n'a profitat d'aceste paguri impaciuitorie, din contra și-a apropiat indirectu conduită președintelui seu. Uă asemenea poziție a Ministrilor nu corespunde cu demnitatea coronei. D'acea-a, continuă mesagiul, nu putem de cătă a consilia a se termina acăstă stare a lucrurilor, spre a se putea continua lucrările deliberative. După citirea mesajului domnul Bismarck părăsește Camera. — Domnul Virchow propune trămiterea mesajului la secțiunea adresă. Ministrul, dice, au informatu reu pe rege, și cu acăstă ocazie este uă datoră a regelui ce consiliare. (Aplause) Domnii Sybel și Schivelin sprijinu propunerea. Domnul Grabow voiesce a se trece la ordinea dezbaterii. S'a decis în unanimitate rădarea ședinței. Ședință viitoră se crede că va fi măine.

— Torino, 19 Maiu, noptea. Senatul a amănată decisiunea in causa cercetării atingătoriă de Prințipele Sântă Elia. Mai naște va trebui a se rezolve intr'unu comitat secret cestiu ne de principiul ivite prin desbaterea asupra juridiciunii senatului asupra membrilor sei.

— Alessandria, 19 Maiu. Prințipele Napoleone a presintat Vicerege lui marele cordon alu legiunii d'onore.

— Kopenhagen, 19 Maiu. La disciu nea proiectului de lege asupra modificării bugetului normală in Reichsrat (senat), a declarată ministrul de finance: se înțelege de sine că, fiind că guvernul n'a propusu nică uă nouă incuviințare de plăși, contingente analogă alu Holsteinului la cheltuielile Monarchiei întrege de la 1862 pînă la 1864 se va lua din case Holsteinului. Legea astăzi adoptată și s'a decisă a treia discuție. Planul pentru regularea armatei nu se va supune în sesiunea actuală.

— London, 19 Maiu. De la Shanghai astăzi că Peking e linisită; insurgenții au fostu goniți din vecinata de la Tientsin. La Fooshan și la Saigon s'a trimis reforțări. Iaponul e linistit.

Instrucțiunea obligatorie.

Între cestiu ne de reforme sociale la ordinea șilei și cari facu mai mulu resunetă è și a Instrucțiunii obligatorie. Această cestiu ne a fostu și è ancă studiată in Francia și Anglia cu multă stăruință. E uă cestiu ne dificile. Mai multe yoci ilustre s'a rădicat pentru și oontra; și argumentele, de uă parte și de alta, suntu atât de tari și de învingătorie, încătre trebuie unu studiu seriosu și unu cogău nu ordinariu, ca se se pronunție cineva în cunoștință de causă pentru dinsa. — Cu tóte acestea opinionea publică, prin inspirație, s'a pronunțat pentru dînsa; și soluțiu nea pe care refletește pre conscientiosă a științei ar fi mai amănatu-o, è dată așă de acestu mare fenomen universale, opinionea publică, pe care-lu admirău căte uă dată fără se-lu înțelegem, despre care nu pre șinemu socotela, și pe care ar trebui se-lu studiu mai seriosu și se-lu consultamă mai desu. Așă Instrucțiunea publică obligatorie è adoptată in generale.

La noi, putem dice, a fostu adoptată numai de opinionea publică. Ar si trebuitu, pote, ca discuțiile pentru și contra se se fi reprosusă și la noi, ca singurul mișlocu de a ne convinge și de a ne întări într'uă ideă ce adoptăm, ca singurul mișlocu de a fi pregătiști cu armele trebuitorie ca s'o aperău și s'o susținem, fiind că numai astă-felu pote omul se-și apropieze ideiele, opinione, instituționile. — Din nenorocire elementele indispensabile pentru discuție ne suntu uă multime de forme de îndeplinitu, cari suntu atâtă pe-dice ce depărtéză pe intreprindetoriu. Apoi intreprinderea n'are nică sicuranță, è espusă a fi păgubită și chiaru a căde pentru celu mai micu lucru, pentru uă fruse, pentru uă jumetate de fruse reu interpretată. Adăgoe-se pe lingă acestea lipsa de fonduri a ómenilor, cari suntu apăi pentru uă asemenea întreprindere, și cari singuri aru si dispusi a o face, și e invederă că pedicele puse suntu neînvinse. — De aci provine uniformitatea presei. În adeveru, așă se pote dice că numai e de cătă uă singură ideă predominante la noi în țără; și cu tóte acestea, căte alte ideie nu suntu gata, de aru avă mediloce, la uă luptă, care ar produce lumina. — Nu è libertate de discuție; fiind că nu è libertate de adunare, constituță și organizată. Astă-felu e omul, din nenorocire, acolo unde nu e unu interesu directu pentru dinsulă ca se-lu puiă în nevoia de a-și desvolta activitatea sa intelectuală, trebuie se-lu incongiuri de unu prestigiul, se-lu convingi că are uă misiune de împlinu, că exercită uă funcție. Altăfel nu lucrăză. — Pentru aceia suntu inventate diferite ssociări, meetinge,

cluburi in Europa; și scimă că acestea nu suntu la noi. Cu tóte acestea, scopul nostru nu e nici se deschidește discuție, care acumu n'ar mai ave interesu ie, nici se aretăm argumentele pentru și contra instrucțiunii obligatorie, ceea-a ce ar fi forte importante, daru ne ar lău și mai multu timp și mai multu spațiu de cătă putem se dispunem. Scopul nostru e se aretăm principiul fundamental alu acestei ideie, instrucțiunea obligatorie, necesitatea și acordul ei cu resortul liberei activităș individuali, limitele în care obligațiu nea trebuie se fiă restrinsă, ca se nu vețeme acestu resort, și mișlōcele de realizare ale acestei reforme sociale atât de importanță.

În acăstă sferă circumscrișu, subiectul nostru va ave în vedere nu mai principiile generali ale organizației instrucțiunii obligatorie. Analisea diferențelor ramură ale ie va reesi din aceste principie; insă expunerea ie cere și multu spațiu, și mai multu timp, și nu promitemu a o publica de 'ndată, ci mai târziu căndu se va începe lucrarea adunară legislative.

Cea-a ce ne isbesce mai cu o sebire, căndu oservăm pe omu în viața sa socială, este că elu are în sine unu fondu nemărginitu de trebuințe și de dorințe, și uă comoră nedeseçală de mișlōce ca se le satisfacă. Aceste trebuințe suntu de uă natură astă-felu, că pe cătă omul se satisfacă mai bine, pe atât se împletește mai multu; eru mișlōcele suntu de uă natură diferență, contrară putem dice: pe cătă suntu mai multu cerute de trebuințe prin îmmulțirea lor, pe atât mai multu se simplifică și se facu mai apte de a le satisfacă prin mai pucină forță materiale, daru cu mai multă desvoltare de spiritu. Aceasta e calea misteriosă a perfectibilitășii omului, pe care elu merge de secol și va merge eternu, trecindu prin diferențele transformări ale perfectiunii, fără însă nici uă dată se înținmpine perfectiunea și se se poprăce.

De aci urmă că individul trebue se fiă lăsatu propriu sale desvoltări, liberului se arbitriu. Nimeni altul nu poate simpă și cunoșce mai bine de cătă dinsulă trebuințele sale, nimeni altul, mai bine de cătă dinsulă, nu poate desvolta și aplica mișlōcele ce posedă elu pentru satisfacerea acestoră trebuințe.

Acestea suntu în scurtu ideile pe care se basăză principiul libertății iudiciuale.

Déră, dacă acăstă e adeverată pentru trebuințele materiali, din nenorocire, nu e adeverată și pentru acele trebuințe care tindă a înălța caracterul ființelor ómenesci și cari suntu cele mai de căpetenia în raportu cu natura sa intelectuală și morală. Cei cari au mai multă trebuință de a-și desvolta moralea și înțelegerea, o simpă și o doresc mai pucină; și chiaru de aru simpă-o și aru dor-o de ajunsu, n'ară pută fi capabili se afle mișlōcul de a ajunge la dinsa prin propriile lor lumi.

De aci urmă că, pentru trebuințele intelectuali și morali, individul nu trebue se fiă lăsatu propriu sale impulsioni, propriu sale desvoltări. Aceste trebuințe ne fiindu simpă.

mișlōcele ce posedă individul, ca se le satisfacă, nu voră si puse în luceare. Atătă din cauza lipsii de impulsii, cătă și pentru că descoperirea acestoră mișlōce presupune ore-care capacitate, ce lipsesc indivizilor se pune uă slavilă desvoltării spiritului.

Acăstă stăvăla perfectibilitășii ómenesci, acăstă pedică a progresului, vine societatea de le derămă. Ori ce guvernul bine intenționat și cătă de pucină civilisat, se pote crede, fără presupușe, că posede sau că trebuie se posedă unu gradu de cultură mai mare decătu vulgul, și că prin urmare e capabile se dea uă educație și uă instrucțiune mai bună poporului decătu cumu ar putea se i-o de multimea. Prin urmare se pote adopta in principiu, că educaționea e unul dintracele lucruri in cără guvernul pote se intervină în folosul și pentru binele poporului.

Cătră acăstă pericolul ce reprezintă intervenționea guvernului în tóte cele-lalte casuri, într'acăstă alu instrucțiunii publice, e mai micu. Înstrucțiunea, căndu e în adeveru uă instrucțiune, nu desnervăză, ci did contra imputernicesc și măresce facultățile active ale omului, și în orice modu ar si dobîndită, ea produce asupra spiritului efecte favorabile independentă; astă-felu ajutorul datu in acăstă chipu, prin intervenționea guvernului, are uă tendință opusă celei in cele-lalte casuri o facă critica; adică e unu ajutorul alu căruia rezultăt e de a lucha mai la urmă fără ajutoriu. Casulă instrucțiunii publice nu e unul dintracele in cără darea ajutorului se perpetue starea lucrurilor, care face intervenționea din ce in ce mai necesariă, apoi în dispensabile și perpetuă. Prin acestu ajutoriu chiaru, în scurtu timpu intervenționea incetăză, făcindu-se inutile.

Cu tóte acestea, ori cătă de micu pericolul intervenționi, totu esiste. De aceea trebuesc luate măsuri, cari se-lu reducă cătă se pote mai multu, cari se-lu nimicesc de e cu puțință.

Înțre măsurile cele mai eficaci se potă socoti cele următoare:

Guvernul se nu facă din educațione unu monopolu nici in clasile de joșu nici in cele de susu. Nu trebuie se silescă directu sau indirectu pe lume, ca se învețe in școalele sale sau la profesorii sei, eru nu și'n alte școale private și la profesorii privați. Elu trebuie se se mărginescă a stabili regule pentru acăstă și se caute a procura avantajie aceloră cari voră înveță in școalele Statului. Ori cine însă fiindu obligată a înveța, este liberă și se de și se pote ca învețătorii numiți de guvern se fiă in genere superiori învețătorilor privați daru acei profesori ai Statului nu potă se concentreze tóte cunoșințele și tóta agerimea de spiritu ce se pote afla in grămadă totale a profesorilor; și este bine se se lase deschise cătă mai multe școli cari au uă probabilitate că potă se conducă la scopul dorit alu respandirii luminii.

Nu trebuie ancă că guvernul se aibă in dreptu său in faptu unu controlu completu asupra educaționii poporului. Esercișul unui asemenea controlu e unu despotism. Guver-

DEPESCHE TELEGRAFICHE.

Kersel Vieni de la 23 Mai 1863. st. n.
Metalice 76 — 40
Nationale 81 —
Akjazne Bănci 797 —
" Kredit 192 — 10
London 110 — 90
Silber 110 — 25
Dakagi 5 — 29

Administratiunea a cestii Ziar.

Sunt regalii dd. Abonari din Capitala si bine-voiask a urmata naceast Administratiunea indat de la numirea billetelor ce li se prezinta fie-cursa pentru espirarea abonamentelor d-lor la 1 mi 16 ale lunei daca renumiesca abonamentul mi se va tine, csm mi ales reabonamentele d-lor intre trei zile dant prezintarea kitangii de reabonare, sunte a nu fi nevoie a cest Administratiune, in observarea regulelor salut, si le intresim darea foaiei, ne knd d-lor vesk a avea.

Gr. II. Serbie.

Korespondenta Administratiunii.

D-lui Nici Dragobenesca la Tigrig Oras. Fii inkredingi k la cest Administratiune vi s-a seditat nekontinuitate mi regula toate foile, si k kassa de nu le agi niciunul ne provine de kult din reaoa voind a celeror persoane urm ale kultor mnu a trbuit, din uferitire, si treaktelle min si ajung la d-voastr. Aksm sure satisfacerea dreptei d-voastr cererii, vi sa seditat la postia Albewit d-a dreptul, perekim ne agl notat acun enistola-vi dela 30 Aprilie.

D-lui K. Manega la Karakal Ziarul mi biletul si No. 11477 de reabonarea d-lui N. Dobroneans mi s-a seditat urm postie. Asuta celeri ce mai conqne enistolele d-tale dela 29 Aprilie mi 6 Mai, vel avea resusus esulativ urm enistola.

D-lui G. Petreni la Iassi. S'a primit dela d. Socek Librarii lei 166 mi nar. 20 desnre, care este vorba in enistola d-tale dela 26 Aprilie, mi resusnisi la koniginere a cest enistola a d-tale mi s-a seditat urm postie.

D-lui Fontanini la Craiova. Sure satisfacerea cererii d-tale fsketlur prin enistola dela 30 Aprilie, am fsketl a vi se kontinza trimitera a cest foiae de la 16 Aprilie, mi snteti regat a a bine-voi si ne notati ori d-voastr d-a dreptul si urm d. Boicea Radiane No. biletul de reabonamentul cel posedam, kult dene registrele noastre abonamentele d-tale este esnitat.

D-lui Boicea Radiane la Craiova. Sure inksragiare mi sssaginarea industriei mi artelor noastre nationale, mi am seditat urm postie o listi ab No. 5 mi 61 bilet de lotaria deskiu nentra kaleasca desnre care este vorba in anelul inserat in acesa foiae dela Aprilie, mi te rmgri si stergemt a aduna konkursul celor lalji cetei Romnii d'okolea in urvinga a cest loterie de interes national.

D-lui V. Alessandrescu la Iassi. In alega si interes mi k a cestiai rsgripi si s-a seditat mi d-tale o lista ab No. 3 mi 61 bilet.

D-lui N. Petrescu la Bzila Asemenea mi s-a seditat mi d-tal o lista No. 6 mi 61 bilet.

D-lui V. Mezedineans la Illoemti. Tot asemenea mi s-a seditat mi d-tele o lista ab No. 4 mi 61 bilet.

Gr. II. Serbie.

SPRE SHIINCA PUBLIK.

Toamna urmat de mai mslgi ani, sunt firma Kostake Grjdans mi tovrlie mi D mitrii Pavel si tovrlie este inceata dela 21 Aprilie 1863, prin urmare niciu baza din ambele ptei nmai este liber a sib-skri siu firma veche mi la kaz de s-ar lvi vre o asemenea xrtie afars din cete rekenoskste mi trekste in Bilanganu tneiat si urvi da dreptul Namai ne avem de care va fi sib-skri.

Dimitrie Pavel.

No. 434. 4 2z

DE INKIRIAT III DE VINZARE. De astazi kasele dant uods Tigrig-deafar siu etajri, 15 odri nivnig, grajd, monori, kxnie mi npr in karte, koloarea de negru No. 35. Doritorii se vor adresa la d-lui Miron S. Blasto. A. Paritesko.

No. 431. 6 1z

PUBLICATIE

Comisia Dotatii Oastii.

Ministerul de Finante urm adresa No. 15939 din 11 Mai invitand Comisia Dotatii a merge si'ni priimeasca semele denisa la tessator, peste tot 921,357 lei se face cunoscut k aceshi bani sunt a se da k dobind de % in virtutea mks kondigiiile preskise in art: legei Kassi de Dotatie.

Art. 4. Toate semele Kassi de Dotatie intr kult n'a intrebingeri nemijlojiti se vrs la tessatorul public care n'ntente dobinda legisitoare kult timn vor fi in disnositia sa, la intumulare ka fiskul se n'alb trebuing de assemenea seme che cest dobind se vor da k aceshii kondigii la alte lase oblige prekem quelle Muniziale mi nmai k prekdere a cestora se vor nstea da partikolarilor k garante valabile, in kondigiiile mi formele ce se vor regla urm reglamente administrativi.

Doritori se vor adresa inscri la kancleria Komisi (Ministerul de Resbel) arstind garantele ka care noti assigna semele ce voesk se ineramt.

Ioan Gika.

No. 437. 3 2z

de inkiriat Kasele din sli Xeratul ale Kolonelislti Koglos. No. 66 No. 436. 3 4z

S'a perdu. La 8 a lunei korent Mai siu dokment al kaselor mele din sli Lask No. 16 max. Tabaci siu lokske. Este invitat sine il va fi gresit a mi' si aduce nivnind rekomesa un galbin kult la din contra deklar k si va nrii ka o xrtie alba or la vine va voi si'l d.

Iuliana Sedlinski.

No. 435. 1

SPRE SHIINCA PUBLIK.

Sib-semnat k ocoare fac k noskst k a deskis otelul de vaporu, in orasul Gisrigis ling aleis k autoniere de skela vaporul de 40 pam si roag pe dkkitori a-i fac ocoare k presinga d-lor fiind asiguraj k vor gti toatz komoditatea ceret k nevezri foarte moderate.

Kirkor Anspach.

No. 433. 3 3z

Un Profesor SC CCR. Pe nire limba Romn, Francez, mi German, nentra o skola privata de bieg la oras Rimniks srat. Doritori nentra acesh post, care trebuie se alba voe uentra acesh de la Onor. Forie a Skoaledor, se vor adresa nentra aflarea kondigiiilor, la d-lui S. Lazarus Ontiun sli Francez. No. 16

No. 430. 3 1z

Scadere de pretu.

Lamnirile de Stearin din Fabrika sib-insemnatsi, cete in gresitate de 32 logi fnts, le am redess la 4 lei 10 narale, iar chele de 28 logi la 4 lei. Vestind tota de odri sunte mtniua siblikul, k din lamnirile ce se adsk in kapitala dntialta pte, sib nsmire de fntu de 32 logi sunt mai spesri k dot logi mi mai imferiorare la kilitate de kult chele din fabrika mea dant ksm se noate inkredinga urm inverkare.

Nicolae Bzean.

No. 404. 1 2z

Spre shiinca publica.

La gradina k ploni in apotropaia gradinei kai, zisiora k pantea, sa deskis sib Stabilimente no de bzi in Dimbovici mi dsmi. Amatori gresk kti o verdeau frmoase, ambra deas, sib restoran k mukri mi btei alese, karate mi kategri foarte moderate; se rekmandat sunatul soiutl mi Onor. Piblik, al siu k vizitarea dgnmeelor.

Antrenrenor Leonold Kartos.

No. 416. 4 2z

de inkiriat. Kasele din max. Batimeta in care a lokske d. Toma Bagadt, mi sunte apartament din casa de alzari, nentra sunte an siu mal mslgi. Si se adreseze la Ionita etarul la d. D. Toma Poniesku ce sli Xerat.

No. 413. 1 2z

APE MINERALE LA MAGAZINUL IOAN ANGELESCU

Kalea Mogosoaie vis-s-vi de Palatul Domnesc.

Avis important.

A sosit la d. Drrot strada Teatrali No. 9, un assortiment mare de tot felul de xrtii de nivete din fabricile cele mai renomate din Paris. No. 378. 14 dr

Un agronom. Cu ce mai bine recomandam dorente a intra iar pe vre o mozie. Doritori se vor adresa in Dadesca la xangla Engre No. 12. I. T.

No. 401. 1 2z

de vindare. Via de la Srlata din distrikts Bzzebil, a casii tpsateli Vornik I. Vckreska, in sli de nogoane neste trei-zeci, se vind k litigie la 31 Mai krent, 2 mi 3 Isnie viitor, invenindse strigarea la 11 ore inainte de amiaz, mi kare litigie are a se seviri in casile romenitsei reuotat ce le are in max. sf. Ekaterini.

Emitoana Katinka Vckreska.

1863 Mai 3.

No. 407. 1 3z

de vinzare. Lokul Viran din strada Kraiovei, din kanala Bzkeventi al casii reuotateli Vornik Ioan Vckreska, k dosi fegi avnd faga din sli Kraiovei 39 stinjini, mi cea de ne sli Antim 40%, stinjini se vinde k litigie la zile 31 Mai krent 2 mi 5 Isnie viitor, invenindse strigarea la 12 ore (amiaz); mi kare litigie are a se seviri in casile romenitsei reuotat ce le are in max, sf. Ekaterini.

Emitoana Katinka Vckreska.

No. 406. 1 3z

de arendat. Momia Bezdad se toate trusurile ce o comunie, din judegss Dimbovici, proprietatea sliki si me d-l Baronski Dimitrie Bels, este a se arenda de la 23 Aprilie viitor inainte. Doritori se potu reuanta la loksinga d-lui din nodul Mogomoai la toate zile dimineaga de la orele 8 min la 11.

B. Bels.

No. 405. 1 3z

UN ANGLAIS d'sire donner des lecons d'Anglais. S'adressez a M. Grant vis-a-vis de l'Eglise Sarindar.

No. 337. 14 2z

Dir. Castelului din Trgul Oknei Intreprisa Collin.

Diregia aceshia Kastel fac knosu ka in atelierile sale sib lskreas mi sliuente de vinzare.

1. FRINGII dela 3%, lei pyn la 7 lei okas.

ODGOANE nentra poduri mi korebil de la 5 la 7 lei okas.

KAPESTO etc.

2. Pilnzi de koin mi de in d-la 70 narale min la 4 lei kots.

Direktor K. Petresko.

Entrenrenor Kollin.

No. 244. 3 3z

de vinzare. La D-lor Hempel et Comp. A sosit o martidz. Kasele de fier sliqre de fok mi de spartor, ka mi Portland Chimento garantat de buna kilitate.

VILHELM VALDNER.

Agentul Societii drmsl de fier Frangeze-Austriache, fac k noskst tatalor d-lor Komersangl mi k krgia chetegean din Urzicentele Romnii, k pimemite a transorta mfsi mi objekte de tota fels din or kare parte a Eronii ai si gars, nekemt mi d'ai in or kare parte a Eronii k pregri foarte moderate mi mternele stekrtoare.

Leksiga Voineasca.

No. 386. 1 2z

Streksrtoare. Streksrtoare de fier gvernamental Frangez-Austriak. Sliqre nemesisk in kasa d. Ramka.

No. 392. 6 3z

Ciment de Portland. La Magazin Dimitrie D. Grdini et Kompl. in Bzila.

Sb afis de vinzare inregis k nstrkpsne nodul Pymint No. 151 la G. Berodz.

No. 384. 1 3z

DE VNZARE. Momia Mogomoai mi kasa din max. Gorgani, doritori sib vor adresa la or si u la portier.

Ion Voinesku.

No. 255. 8 dr

SMBINCU DE BOMBAC.

Se afis de vinzare inregis k nstrkpsne nodul Pymint No. 151 la G. Berodz.

No. 384. 1 3z

Thiografia C. A. ROSETTI. Sliq. Forts. No. 15.